

CONCURSUL NAȚIONAL „CĂLĂTORI PRIN ISTORIE”

Probă teoretică - clasa a V-a

MODEL DE SUBIECT

Notă:

- Timpul de lucru este de 90 minute.
- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.

SUBIECTUL I

40 puncte

Scrieți pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. În antichitate, egiptenii locuiau de-a lungul fluviului:
a. Indus b. Nil c. Tigru d. Eufrat
2. Primele orașe-stat au apărut în:
a. Palestina b. Egipt c. China d. Mesopotamia
3. Nabucodonosor al II-lea a fost rege al:
a. Persiei b. Babilonului c. Feniciei d. Spartei
4. Hârtia și tiparul au fost invenții ale:
a. chinezilor b. egiptenilor c. grecilor d. sumerienilor
5. Iliada și Odiseea sunt două poeme scrise de:
a. Herodot b. Tucidide c. Ulise d. Homer
6. În bătălia de la Maraton (490 î. Hr.) s-au confruntat armatele greco-persane conduse de:
a. Xerxes I și Darius I b. Temistocle și Leonidas
c. Miltiade și Darius I d. Leonidas și Darius I
7. Perioada de apogeu a democrației ateniene fost atinsă în secolul al V-lea î.Hr. în timpul guvernării lui:
a. Aristotel b. Pericle c. Licurg d. Menelau
8. Papirusul era un material de scris folosit în:
a. Egipt b. China c. Persia d. Fenicia
9. Termenul *hoplit* semnifică:
a. un soldat persan b. un zeu c. un soldat grec d. un monarh spartan
10. Termenul *strateg* semnifică:
a. un meșteșugar grec b. un negustor grec
c. un conducător militar atenian d. un arhitect atenian

11. Iliada este inspirată de războiul grecilor împotriva cetății:

- a. Micene b. Sparta c. Atena d. Troia

12. Sumerienii au inventat:

- a. scrierea hieroglică b. scrierea cuneiformă c. alfabetul d. busola

13. Parthenonul reprezintă:

- a. un palat regal b. un ziggurat din Mesopotamia
c. un templu egiptean d. un templu grec

14. Primul alfabet din lume a fost inventat de:

- a. egipteni b. sumerieni c. fenicieni d. greci

15. *Epopoea lui Ghilgameș* este o creație literară a:

- a. indienilor b. egiptenilor c. evreilor d. sumerienilor

16. Centrul vieții publice în polisurile grecești era:

- a. forumul b. agora c. acropola d. templul

17. *Codul lui Hammurabi* a fost redactat în secolul:

- a. al XIV-lea î. Hr. b. al XII-lea î. Hr. c. al XVIII-lea î. Hr. d. al VIII-lea î. Hr.

18. *Liga de la Delos* a fost creată în anul 478 î. Hr. de către:

- a. Atena b. Sparta c. Troia d. Olimpia

19. Prima ediție a Jocurilor Olimpice a avut loc în anul:

- a. 480 î. Hr. b. 395 î. Hr. c. 776 î. Hr. d. 552 î. Hr.

20. Reprezentanți ai operelor de teatru din Grecia antică au fost:

- a. Socrate și Aristotel b. Eschil și Sofocle c. Pitagora și Fidias d. Arhimede și Platon

SUBIECTUL al II-lea

20 puncte

Completați spațiile libere din enunțurile de mai jos, cu informația corectă:

1. Cetățile grecești de unde plecau coloniștii greci se numeau
2. Pentru a-l cinsti pe Yahve (Dumnezeu), în timpul regelui Solomon este înălțat un mareș templu în orașul
3. Locul sacru al unui polis se numește
4. Războaiele greco-persane desfășurate în secolul al V-lea î. Hr. mai sunt cunoscute și sub numele de războaiele
5. Construcțiile monumentale ridicate în Egiptul antic în cinstea faraonilor, se numesc

Citiți, cu atenție, sursa istorică de mai jos:

În anul 336 î. Hr. regele Macedoniei Filip al II-lea a fost asasinat, conducerea statului fiind preluată de Alexandru, fiul său. Bun organizator militar, Alexandru Macedon și-a început seria cuceririlor teritoriale învingându-l pe regele perșilor Darius al III-lea, în anul 334 î. Hr. în bătălia de la Granicus. Apoi a continuat seria campaniilor militare, cucerind rând pe rând toate provinciile persane, până la Indus. (...) Astfel, a ajuns Alexandru cel Mare, să stăpânească cel mai întins imperiu din câte existase vreodată.

Peste tot pe unde a trecut, pentru buna organizare a imperiului, Alexandru a construit drumuri și porturi, canale de navigație, a înființat zeci de orașe ce-i putrau numele. Dintre acestea, orașul Alexandria din Egipt va deveni cel mai important centru cultural elenistic al vremii. Aici, vor fi înființate o mare bibliotecă, un muzeu și un observator astronomic.

(despre faptele lui Alexandru Macedon)

Pornind de la această sursă, răspundeți următoarelor cerințe:

1. Transcrieți din text două informații referitoare la acțiunile militare organizate de Alexandru Macedon. **6 puncte**
2. Precizați pe baza textului două spații istorice. **6 puncte**
3. Menționați din text două realizări ale lui Alexandru Macedon pentru organizarea imperiului. **8 puncte**
4. Prezentați în aproximativ 10 -15 rânduri *organizarea și evoluția statului macedonean în timpul domniei regelui Filip al II-lea.* (Se punctează informația istorică, ordonarea cronologică, utilizarea limbajului istoric, structurarea textului, respectarea limitei de spațiu). **10 puncte**

Barem de corectare și notare

Nota!

- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.
- Nu se acordă fracțiuni de punct.

SUBIECTUL I – 40 puncte

Câte 2 *puncte* pentru următoarele răspunsuri corecte:

1. b
2. c
3. b
4. a
5. d
6. c
7. b
8. a
9. c
10. c
11. d
12. b
13. d
14. c
15. d
16. b
17. c
18. a
19. c
20. b

➤ Total: 2 punct x 20 = 40 puncte

SUBIECTUL al II- lea – 20 puncte

Câte 4 *puncte* pentru următoarele răspunsuri corecte:

1. metropole
2. Ierusalim
3. acropolă
4. medice
5. piramide

➤ Total: 4 puncte x 5 = 20 puncte

SUBIECTUL al III- lea – 30 puncte

1. Câte 3 *puncte* pentru transcrierea din text a oricăror *două* informații referitoare la acțiunile militare organizate de Alexandru Macedon. 3 p x 2 = 6 puncte
2. Câte 3 *puncte* pentru precizarea din text a oricăror *două* spații istorice. 3 p x 2 = 6 puncte
3. Câte 4 *puncte* pentru menționarea pe baza textului a oricăror două realizări ale lui Alexandru Macedon pentru organizarea imperiului. 4 p x 2 = 8 puncte
4. Se acordă 10 puncte astfel:
 - informația istorică - 6 puncte
 - ordonarea cronologică - 1 punct
 - utilizarea limbajului istoric - 1 punct
 - structurarea textului (introducere – cuprins – concluzii) - 1 punct
 - respectarea limitei de spațiu - 1 punct

CONCURSUL NAȚIONAL „CĂLĂTORI PRIN ISTORIE”
Probă teoretică - clasa a VIII-a

MODEL DE SUBIECT

Notă:

- **Timpul de lucru este de 90 minute.**
- **Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.**

SUBIECTUL I

40 puncte

Scrieți pe foaia de concurs, litera corespunzătoare răspunsului corect:

1. Forma de organizare politică specifică românilor din interiorul arcului carpatic în sec. al IX-lea a fost:
a. țara b. voievodatul c. marca d. jupanatul
2. Documentul istoric care menționează existența unor formațiuni politice prestatale românești în interiorul arcului carpatic, în secolul al IX-lea, a fost:
a. Cântecul Nibelungilor b. Cronica lui Anonymus
c. Cronica Pictată de la Viena d. Diploma Cavalerilor Ioaniți
3. Existența unor formațiuni politice prestatale românești la sud de Carpați este atestată în anul 1247 de:
a. Cronica pictată de la Viena b. Strategikon
c. Diploma Cavalerilor Ioaniți d. Gesta Hungarorum
4. Statul medieval Moldova s-a constituit la mijlocul sec. al XIV-lea sub conducerea lui:
a. Basarab I b. Bogdan c. Negru Vodă d. Roman
5. Diploma Cavalerilor Ioaniți menționează existența cnezatelor conduse de:
a. Menumurut și Glad b. Dragoș și Ahtum
c. Litovoi și Gelu d. Ioan și Farcaș
6. În secolul al XIV-lea, la întemeierea Dobrogei au participat:
a. Dragoș și Gelu b. Gelu și Glad
c. Dobrotici și Ivanco d. Menumurut și Gelu
7. Statul medieval Țara Românească a fost întemeiat la începutul sec. al XIV-lea de către:
a. Basarab I b. Bogdan c. Dragoș d. Seneslau
8. Victoria de la Posada, care a adus independența Țării Românești, a fost obținută în anul:
a. 1320 b. 1277 c. 1330 d. 1359

9. La mijlocul secolul al XVI-lea, Transilvania a fost organizată politic sub forma unui:
a. voievodat b. regat c. principat d. jupanat
10. Statele medievale Moldova și Țara Românească au fost conduse de câte un:
a. ban b. domn c. rege d. principe
11. Petru Mușat stabilește capitala Moldovei la:
a. Iași b. Suceava c. Roman d. Focșani
12. Orașele Brașov și Sibiu au fost înființate în Transilvania de către:
a. maghiari b. secui c. sași d. polonezi
13. Rege maghiar înfrânt de domnitorul Basarab I în lupta de la Posada:
a. Bela al IV-lea b. Andrei al II-lea
c. Carol Robert d. Ludovic I
14. În bătălia de la Rovine, Mircea cel Bătrân l-a învins pe sultanul:
a. Mahomed I b. Soliman cel Mare
c. Baiazid I d. Mahomed al II-lea
15. Atacul de noapte organizat de Vlad Țepeș asupra otomanilor a avut loc în anul:
a. 1396 b. 1462 c. 1475 d. 1595
16. În secolul al XV-lea Dobrogea a fost ocupată de:
a. ruși b. austrieci c. maghiari d. otomani
17. Iancu de Hunedoara a participat la cruciada de la:
a. Sofia b. Varna c. Salonic d. Nicopole
18. Bătălia de la Belgrad în care Iancu de Hunedoara a obținut o mare victorie a avut loc în anul:
a. 1412 b. 1346 c. 1456 d. 1545
19. Dimitrie Cantemir a condus în secolul al XVIII-lea statul:
a. Țara Românească b. Transilvania c. Moldova d. Dobrogea
20. Mihai Viteazul încheie tratatul de la Alba Iulia (1595) cu:
a. regele Poloniei b. regele Ungariei
c. principele Transilvaniei d. împăratul Austriei

SUBIECTUL al II-lea**20 puncte****Completați spațiile libere din enunțurile de mai jos, cu informația corectă:**

1. Mircea cel Bătrân participă în anul 1396 la cruciada antiotomană desfășurată la
2. Mitropolia ortodoxă a Țării Românești a fost înființată în anul 1359, de către domnitorul
3. Vornicul, spătarul, logofătul și paharnicul erau dregatori în cadrul instituției numite
4. Formațiune politică atestată în anul 1230 în spațiul dintre Dunăre și Marea Neagră
5. Constantin Brâncoveanu a condus statul medieval

SUBIECTUL al III-lea**30 puncte****Citiți, cu atenție, sursa istorică de mai jos:**

„Din inițiativa papei Clement al VIII-lea și a împăratului austriac Rudolf al II-lea, în anul 1593, se constituie Liga Sfântă. Alianța creștină, grupând pe habsburgi, Spania, Veneția, unele principate germane și italiene, și-a propus alungarea otomanilor din Europa (...). Transilvania și Moldova au aderat imediat la această alianță. Mihai Viteazul, domnitorul Țării Românești, aderă la această alianță din proprie inițiativă. (...) În toamna anului 1594, Mihai Viteazul a declanșat războiul antiotoman atacând cetățile otomane de pe linia Dunării și a refuzat plata tributului. În anul 1595, Mihai Viteazul a avut numeroase confruntări militare cu otomanii reușind înfrângerea acestora la Călugăreni și Giurgiu”.

(despre domnia lui Mihai Viteazul)

1. Transcrieți din text două informații referitoare la Liga Sfântă. **6 puncte**
2. Precizați pe baza textului doi lideri politici. **6 puncte**
3. Menționați pe baza textului două acțiuni antiotomane desfășurate de domnitorul Țării Românești în perioada 1594 -1595. **8 puncte**
4. Prezentați în aproximativ 10-15 rânduri *lupta antiotomană desfășurată de domnitorul Ștefan cel Mare*. (Se punctează informația istorică, ordonarea cronologică, utilizarea limbajului istoric, structurarea textului, respectarea limitei de spațiu). **10 puncte**

Barem de corectare și notare

Nota!

- Nu se acordă punctaje intermediare, altele decât cele precizate explicit prin barem.
- Nu se acordă fracțiuni de punct.

SUBIECTUL I – 40 puncte

Câte 2 *puncte* pentru următoarele răspunsuri corecte:

1. b
2. b
3. c
4. b
5. c
6. c
7. a
8. c
9. c
10. b
11. b
12. c
13. c
14. c
15. b
16. d
17. b
18. c
19. c
20. c

➤ Total: 2 punct x 20 = 40 puncte

SUBIECTUL al II- lea – 20 puncte

Câte 4 *puncte* pentru următoarele răspunsuri corecte:

1. Nicopole
2. Nicolae Alexandru
3. Sfatul domnesc
4. Țara Cavarnei
5. Moldova

➤ Total: 4 puncte x 5 = 20 puncte

SUBIECTUL al III- lea – 30 puncte

1. Câte 3 *puncte* pentru transcrierea din text a oricăror *două* informații referitoare la Liga Sfântă.

3 p x 2 = 6 puncte

2. Câte 3 *puncte* pentru precizarea din text a oricăror *doi lideri politici*. 3 p x 2 = 6 puncte

3. Câte 4 *puncte* pentru menționarea pe baza textului a oricăror două acțiuni antiotomane desfășurate de domnitorul Țării Românești în perioada 1594 -1595.

4 p x 2 = 8 puncte

4. Se acordă 10 puncte astfel:

- informația istorică - 6 puncte
- ordonarea cronologică - 1 punct
- utilizarea limbajului istoric - 1 punct
- structurarea textului (introducere – cuprins – concluzii) - 1 punct
- respectarea limitei de spațiu - 1 punct